

§

dr. Gatter László
ügyvéd

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

Fővárosi Törvényszék, mint első fokon eljáró bíróság útján

1055 Budapest, Markó u. 27.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 1 5 2 5 - 0 / 2019
Érkezett:	2019 SZEPT 24.
Példány:	3
Melléklet:	8 db
Kezelőiroda:	<i>du</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Fővárosi Ítéltábla** 2019. június 6. napján kelt, **1.Bf.77/2019/39.** számú másodfokú, jogerős ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

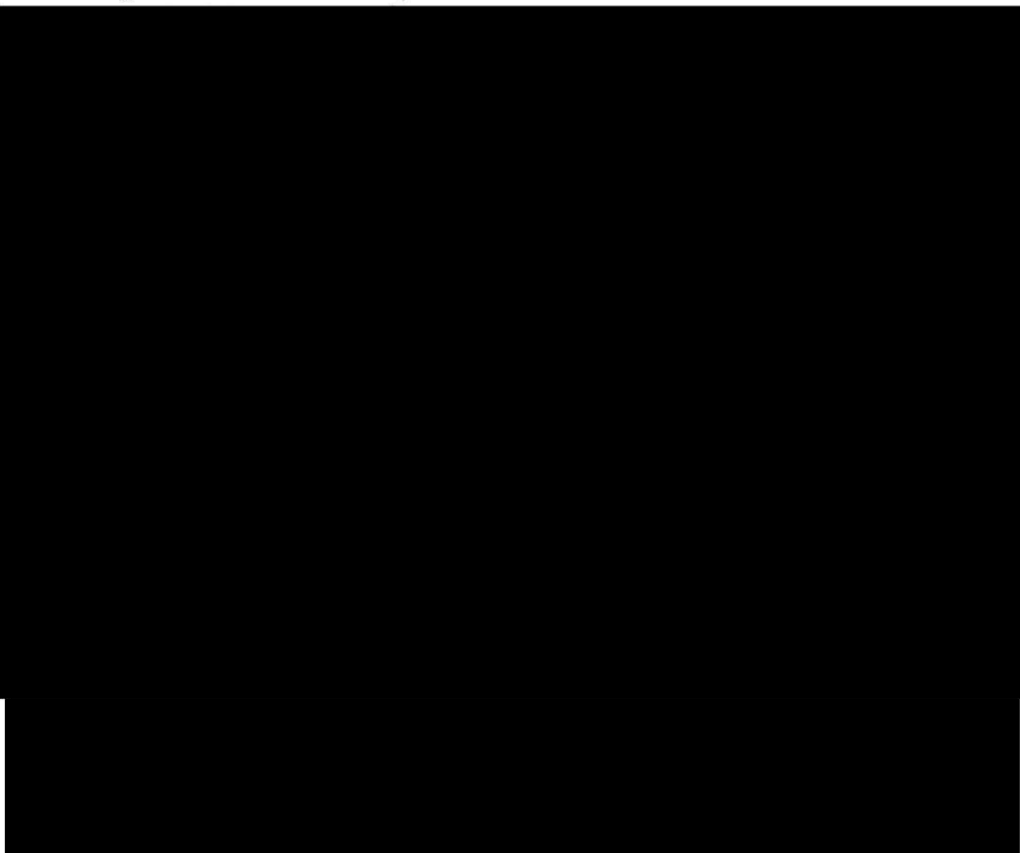
1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az **indítványozó**, [REDACTED] s ellen I. r. vádlottként a Fővárosi Főügyészség a KÜO.30857/2010/103-I. számú vadiratában, és annak Bf.30857/2010/150. számú módosításában 4 rendbeli, az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (4) bekezdés szerint minősülő az adóbevételt három esetben különösen nagy, egy esetben ezt meghaladó mértékben csökkentő – két esetben folytatólagosan elkövetett – társtettesként elkövetett adócsalás büntette; továbbá 4 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 276.§-ába ütköző bűnsegédként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vádat. Indítványozó legmagasabb iskolai végzettsége gazdasági főiskola, gazdasági mérnök a szakképzettsége. Munkanélküli, jövedelemmel nem rendelkezik, vagyontalan, nős, 2 kiskorú gyermeke van és büntetlen előéletű.

A vád alapján elsőfokon az ügyet a Fővárosi Törvényszék a 24.B.1100/2013. ügyszámon tárgyalta. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az indítványozó és vádlott társai, így [REDACTED] r. vádlottak 2008-2009-2010. években, egymást követően különböző számítástechnikai alkatrészek és szoftverek forgalmazásával foglalkozó cégeket, így a [REDACTED] Kft-t, valamint az [REDACTED] az érdekeltségi körükbe vontak oly módon, hogy azok tényleges irányítását az indítványozó, és vádlott társai, így [REDACTED] az illetékes cégbíróságon bejegyzett ügyvezetők, így [REDACTED] vádlott helyett.

Érintett cégek:

A [REDACTED] cégek nevében különféle számítástechnikai alkatrészeket és szoftvereket vásároltak az Európai Unió tagállamaiból, majd később azokat belföldön értékesítették olyan fiktív ügyletek bevonásával, melyekkel leplezni kívánták a termékek tényleges beszerzésének helyét, így próbálva mentesülni a közösségen belüli termékbeszerzést követő magyarországi értékesítés után fennálló ÁFA fizetési kötelezettség alól. Ennek során a fenti három cég – [REDACTED], amelyek végeztek tényleges gazdasági tevékenységet is – könyvelésébe olyan fiktív, tényleges gazdasági

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozó a rendelkezésére álló rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítette, tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet ellen fellebbezéssel élt, és az így folyamatban volt másodfokú büntetőeljárásban született ítélet jogerős, az a büntető-eljárásjog szabályai szerint rendes perorvoslat útján már nem támadható meg.

Indítványozó az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat (továbbiakban: Ügyrend) 32.§ (3) kezdésére tekintettel nyilatkozik arról, hogy a jogerős ítélet ellen felülvizsgálattal és perújítással nem élt, illetve jogorvoslatot a törvényesség érdekében nem kezdeményezett.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az Abtv. 27.§ b) pontjában foglaltak szerint az alkotmányjogi panasz előterjesztésének feltétele az, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítse. Ennek megfelelően az indítványozó a Fővárosi Törvényszék 2018. november 6. napján kelt, 24.B.1100/2013/280. számú elsőfokú ítélete ellen fellebbezést nyújtott be, melynek folytán indult másodfokú eljárásban született ítéletet írásban 2019. augusztus 1. napján került számára postai úton kézbesítésre. Az Abtv. 30.§ (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított 60 napon belül lehet benyújtani, mely határidőnek indítványozó a mai napon (2019. szeptember 5. napján) benyújtott indítványával eleget tett.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozó a büntetőeljárás terheltje.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A bíróság ítéletében az indítványozót bűnösnek mondta ki, és a jogerős ítélet 7 év szabadságvesztést szabott ki vele szemben. A büntetőjogi felelőssége fennálltát a bíróság ítéletében - szinte kizárólagosan, de mindenképpen jelentős hangsúllyal - a titkos információgyűjtéssel (új Be. fogalomhasználatával élve leplezett eszközök alkalmazásával) beszerzett információkkal, azaz a vádlottak közötti telefonbeszélgetések lehallgatásából a nyomozó hatóság által kinyert és „kivonatos jelentésben” leírt információkkal támasztotta alá. Az indítványozó bűncselekményben betöltött irányító, vezető szerepét - mivel a cselekményekkel érintett gazdasági társaságoknak sem tulajdonosa, sem ügyvezetője nem volt, csupán viszonyban álló alkalmazottja - kizárólag ezen „kivonatos jelentésekben” foglalt információk alapján állapította meg, s ezzel támasztotta alá azt, hogy a tényállásban is leírt

három cég legfőbb kapcsolódási pontja az indítványozó maga. Az indítványom 2.b) pontjában kifejtett alapjogsérelem vezetett tehát az alapügyben az indítványozó büntetőjogi felelősségének megállapítására, az indítványozó elítélésére, azaz az alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta.

Az alapjogsérelemmel felmerült kérdés ugyanakkor alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés is. Meg lehet-e állapítani valakinek kétséget kizáró módon a büntetőjogi felelősségét akkor, ha az annak alapjául szolgáló bizonyítási eszköz közvetlen, objektív, elektronikus adat formájában nem áll rendelkezésre? Elegendő-e az Alaptörvényben megfogalmazott védelemhez való alkotmányos alapjog hatékony érvényesüléséhez az, ha a leplezett eszközök alkalmazásával megszerzett hangfelvételeknek csak a nyomozó hatóság tagja által kivonatolt leirata – ami nyilvánvalóan a kivonatolt leirat készítőjének szubjektuma által közvetített dokumentum, amely a készítő véleményét, értékelését tartalmazza egy összefoglaló jelentésben – áll a bíróság és az indítványozó rendelkezésére?

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A megtámadott határozat Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikkének (1) és (3) bekezdésében megfogalmazott tisztességes bírósági eljárás elvébe, illetve a védelemhez való jogba ütközik, melyek az alábbiak:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság **tisztességes** és nyilvános **tárgyaláson**, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában **joga van a védelemhez**. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az elsőfokú bíróság úgy mondta ki az indítványozó bűnösségét az alapeljárásban, és a másodfokú bíróság azt úgy hagyta helyben és súlyosította büntetését, hogy az indítványozó bűnösségét megalapozó bizonyíték a leplezett eszközök alkalmazásával megszerzett hanganyagok (telefonbeszélgetések) nyomozó hatóság általi kivonatolt leiratai voltak, tekintettel arra, hogy a hanganyag a bírósági eljárás során már nem állt rendelkezésre.

A tisztességes eljárás elve szorosan összefonódik a védelemhez való jog alkotmányos büntetőeljárási alapelvével, tekintettel arra, hogy a hatékony védelem csak egy tisztességesen lefolytatott eljárásban tud megvalósulni. A védelemhez való jog számtalan részletszabályban ölt testet a büntetőeljárás során, melyeket többek között a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) határoz meg. A Be. 3.§ (1) bekezdése szerint a terheltnak a

büntetőeljárás minden szakaszában joga van a *hatékony* védelemhez. A védelemhez fűződő alkotmányos jog alapján a terhelt személyesen védekezhet, de védelmét az eljárás bármely szakaszában védő is elláthatja. A védelmet megillető jogok két csoportra oszthatóak, magukban foglalják az ügy megismerését, illetve az ügy előbbre vitelét célzó jogokat is. Az ügy megismerését célzó jogok közé soroljuk a hatósági határozatok, intézkedések megismeréséhez való jogot, továbbá az iratbetekintés jogát is.

A Be. 100.§-a alapján az eljárás ügyiratait a terhelt és védője már a gyanúsított kihallgatását követően megismerheti. A nyomozati szakban ugyan a nyomozó hatóság még korlátozhatja a megismerés jogát, azonban a nyomozás lezárultával a nyomozás során keletkezett valamennyi irat megismerését kivétel nélkül biztosítani kell. Ezt támasztja alá a Be.100.§ (2) bekezdése is, miszerint a megismerés joga az eljárás valamennyi ügyiratára kiterjed, ideértve a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság által beszerzett, illetve a büntetőeljárásban részt vevő személyek által benyújtott, valamint csatolt iratokat és a *további bizonyítási eszközöket is*.

A bizonyítás eszközei a Be. 165.§ alapján a tanúvallomás, a terhelt vallomása, a szakvélemény, a pártfogó felügyelői vélemény, a tárgyi bizonyítási eszköz, ideértve az iratot és az okiratot is, és az *elektronikus adat*. A Be. 249.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás ügyiratainak részét képezik a leplezett eszközök alkalmazása során keletkezett bizonyítási eszközök, így különösen a technikai eszközzel rögzített adatok. Ezen adatok a Be. 205.§-a értelmében elektronikus adatként minősülnek, tekintettel arra, hogy elektronikus adat a tények, információk vagy fogalmak minden olyan formában való megjelenése, amely információs rendszer általi feldolgozásra alkalmas. Amennyiben a törvényalkotó nem a technikai eszköz által rögzített adatot (lehallgatásról készült hanganyagot) akarta volna bizonyítási eszköznek tekinteni, akkor lehetővé tette volna és nevesítette volna, hogy a szó szerinti leíratot tekinti annak, de semmiképp nem tekinthette volna a kivonatolt összefoglaló véleményt ilyennek.

A fentieket összegezve tehát a védelemhez való alapjog egyik – az ügy megismerését célzó részjogosítványa –, az iratok megismeréséhez fűződő jog alapján a terheltnek, azaz az indítványozónak joga van arra, hogy a leplezett eszközök alkalmazása során keletkezett, technikai eszközzel rögzített adatok megismerésére. Ennek ellenére indítványozó részére a leplezett eszközök útján készült hangfelvételek meghallgatására – kérése ellenére – nem biztosított a bíróság lehetőséget, azzal az indokolással, hogy maga a bizonyítási eszköz, azaz az elektronikus adat, tehát a hangfelvétel már nem áll rendelkezésre, pusztán az arról készült, nyomozó hatóság által kivonatolt leírat. Annak ellenére, hogy a Be. 249.§ (1) bekezdés a) pontja biztosítja a büntetőeljárás terheltje számára a leplezett eszközök alkalmazása során keletkezett technikai eszközzel rögzített adatok megismerését, és az a terhelt/indítványozó számára nem volt biztosítva, az elsőfokú bíróság mégis e hangfelvételekről készült kivonatolt leíratos tette az indítványozó büntetőjogi felelősségének megállapítását alátámasztó leglényegesebb bizonyítékká.

A nyomozó hatóság a leplezett eszközök útján lehallgatott telefonbeszélgetésekről készült hangfelvételekről saját maga készített leíratot, ráadásul nem is szó szerinti, hanem a nyomozó hatóság tagja szubjektív tudata által átfogott, kivonatolt jelentések készültek. A kivonatolt jelentések azok készítőjének szubjektív véleményét és értékelését is tartalmazták. Az

indítványozó csupán ezen jelentések tartalmát ismerhette meg, amelyek egy-egy telefonbeszélgetésből pusztán kiragadott részletek, a hanganyag teljes tartalmát nem tartalmazzák. A kivonatos jelentés készítője, a nyomozó hatóság tagja saját belátása, saját döntése, saját szubjektuma alapján döntötte el egy-egy telefonbeszélgetésről/hangfelvételtől, hogy annak mely része lehet érdekes a nyomozás szempontjából, és mely része az, amelyet nem tart fontosnak.

Az Alaptörvényben lefektetett tisztességes eljáráshoz való jognak az is része, hogy biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége [3244/2018. (VII.11.) AB határozat, Indokolás [32], 22/2014. (VII.15.) AB határozat, Indokolás [49]]. Nem lehet fegyveregyenlőségről beszélni akkor, amikor az ügyben legnyomósabb bizonyítékként megnevezett és felhozott hangfelvételeknek csak a nyomozó hatóság által készített kivonatolt leirata áll a terhelt és a védelem részére. A nyomozó hatóság nyilvánvalóan ismerte a teljes hanganyagot, ám arról saját magának tagja kivonatot készített, és csak azt biztosította a védelem részére. Nem róható a terhelt/indítványozó terhére az, hogy a nyomozó hatóság a leplezett eszközök alkalmazásával szerzett hangfelvételt nem tudta a bíróság rendelkezésére bocsátani. A Be. 164.§ (1) bekezdése is kimondja, hogy a vád bizonyításához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló bizonyítékok rendelkezésre bocsátása, illetve beszerzésének indítványozása a vádlót terheli.

Az elsőfokú bíróság a hangfelvételekről készült kivonatolt leiratok felhasználhatóságának kérdését elintézte annyival, hogy azok a törvénynek megfelelnek és bizonyítékként felhasználhatóak. A másodfokú bíróság sem foglalkozott vele hosszasan, annyit tett hozzá, hogy a hanganyag írott, közokirati formában rendelkezésre állt, és ezért azok felhasználhatóak. Ugyanakkor a fentebb részletesen kifejtett büntetőeljárási szabályok szerint mindez nem elegendő ahhoz, hogy az alapvető garanciák, mint a tisztességes eljáráshoz, ill. a hatékony védelemhez való jog érvényesüljenek.

Az olyan bizonyítási eszközökből származó tény pedig nem értékelhető bizonyítékként, amelyet a nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg (Be. 164.§ (5) bekezdése).

Mindezek alapján megállapítható tehát, hogy a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenes, és az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, tekintettel arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog a büntetőeljárás során súlyosan sérelmet szenvedett a fegyverek egyenlőségének biztosításának hiányával, továbbá a védelemhez való joga is sérült az indítványozónak. A Be.-ben szabályozott részletszabályok töltik ki ugyanis az Alaptörvényben meghatározott védelemhez való alkotmányos jogot tartalommal, tehát amennyiben a Be.-ben meghatározott, védelemhez való jogot szolgáló büntetőeljárási garanciák nem érvényesülnek egy büntetőeljárásban, azzal az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (3) bekezdése sérelmet szenved.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozó a Be. 665.§ (1) bekezdése alapján az ügyben eljáró elsőfokú bíróságtól – a 2019. szeptember 5-én kelt beadványában - kérte a jogerős ügydöntő határozatban kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztését az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az ügyvédi meghatalmazást mellékletként csatolom.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Az indítványozó nem járul hozzá személyes adatai nyilvánosságra hozatalához.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

Az első- és másodfokú ítéletet mellékelten csatolom.

Kelt: Budapest, 2019. szeptember 5.

